

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

دین و زندگی (۳)

رشته ادبیات و علوم انسانی

پایه دوازدهم

دوره دوم متوسطه

وزارت آموزش و پرورش

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب:

دین و زندگی (۳) - پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه - ۱۱۲۲۰۵

پدیدآورنده:

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف:

دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری

شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف:

عباس جوارشکیان، فضل‌الله خالقیان، حمید پارسانیا، حسین سوزنچی، سیدصادق پیشنامازی، سیدمحمدحسین تقوی، سیدمحمد دلبری، علی شیروانی، یاسین شکرانی، سیدمحسن میرباقری، مسعود وکیل، سیدحمید طالب‌زاده، مصطفی فیض، علی لطیفی و محمدحسن افخمی عقدا (اعضای شورای برنامه‌ریزی)، صدیقه عبداللّهی (همکار شورای برنامه‌ریزی)

مدیریت آماده‌سازی هنری:

محمد مهدی اعتصامی (مؤلف) - محمدرضا خدایی (همکار مؤلف) - جعفر ربّانی (ویراستار) اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

شناسه افزوده آماده‌سازی:

احمدرضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - جواد صفری (مدیر هنری) - مریم خونساری (طراح جلد) - ابوالحسن محمدگنجی (صفحه‌آرا) - فاطمه باقری‌مهر، سیما لطفی، رعنا فرج‌زاده‌دروئی، سپیده ملک‌ایزدی، ناهید خیام‌باشی (امور آماده‌سازی)

نشانی سازمان:

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وبگاه: www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir

ناشر:

شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش) تلفن: ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹

چاپخانه:

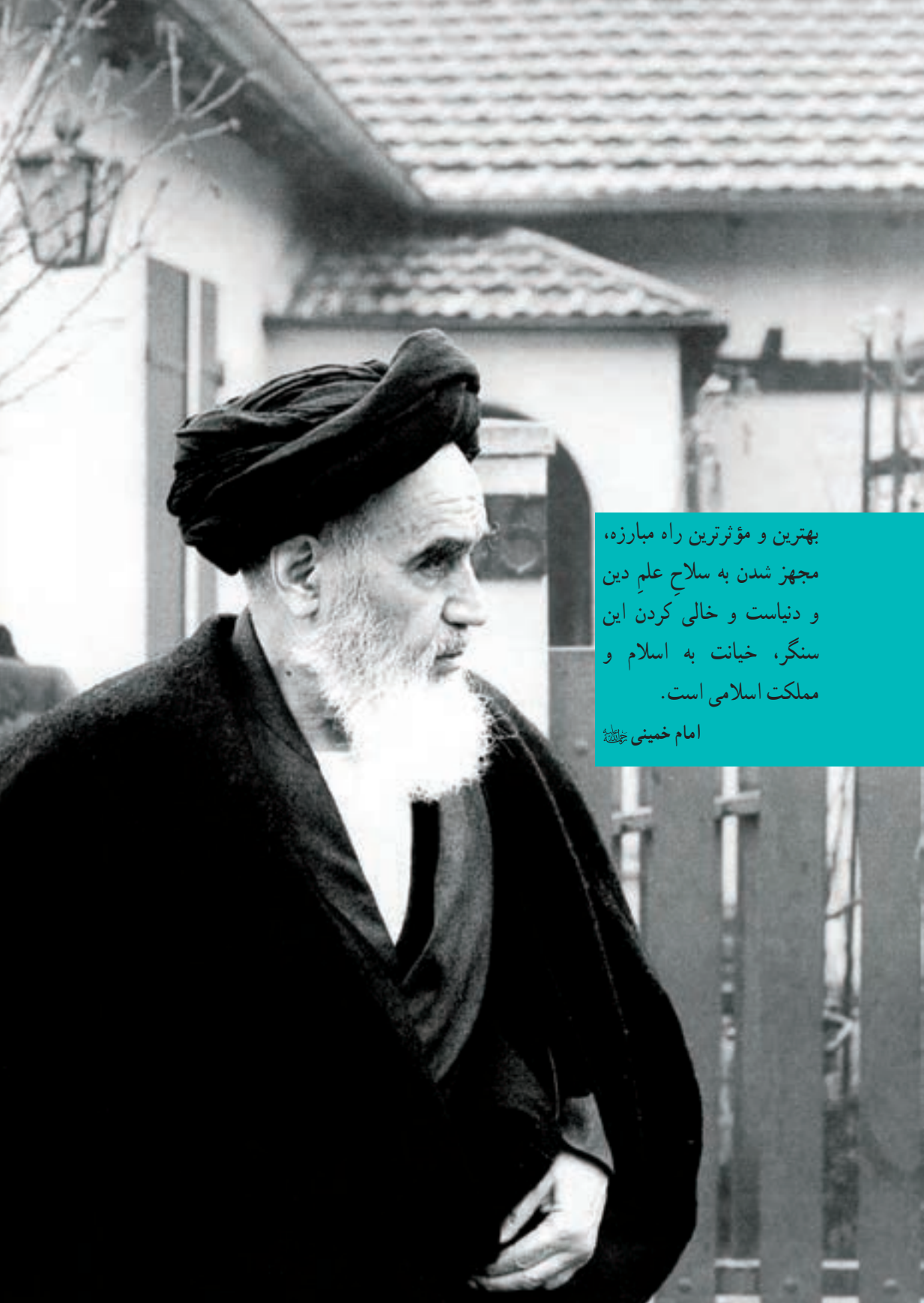
شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

چاپ اول ۱۳۹۷

سال انتشار و نوبت چاپ:

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۳۱۶۹-۳

ISBN: 978-964-05-3169-3

بهترین و مؤثرترین راه مبارزه،
مجهز شدن به سلاح علم دین
و دنیاست و خالی کردن این
سنگر، خیانت به اسلام و
مملکت اسلامی است.

امام خمینی رحمته الله علیه

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع، بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

فهرست

- بخش اول : تفکر و اندیشه ۲
- درس اول : هستی بخش ۶
- درس دوم : یگانه بی همتا ۱۸
- درس سوم : توحید و سبک زندگی ۳۰
- درس چهارم : فقط برای او ۴۲
- درس پنجم : قدرت پرواز ۵۴
- درس ششم : سنت های خداوند در زندگی ۷۰
-
- بخش دوم : در مسیر ۸۲
- درس هفتم : در گرو کار خویش ۸۶
- درس هشتم : بازگشت ۹۸
- درس نهم : احکام الهی در زندگی امروز ۱۱۲
- درس دهم : پایه های استوار ۱۲۶
- درس یازدهم : عصر شکوفایی ۱۳۶
- درس دوازدهم : نگاهی به تمدن جدید ۱۵۴
- درس سیزدهم : مسئولیت بزرگ ما ۱۶۸

پیش از مطالعه کتاب، حتماً این قسمت را بخوانید.

سخنی با دبیران

دوستان عزیز، سلام بر شما

۱- برای اُنس بیشتر دانش‌آموزان با قرائت قرآن کریم، آیاتی از قرآن کریم و ترجمه آن، در ابتدای هر درس آمده است. در هنگام تدریس، ۱۰ دقیقه ابتدای کلاس به قرائت اختصاص دارد. از آنجا که آموزش صحیح قرائت در دوره‌های تحصیلی گذشته انجام شده و قواعد قرائت صحیح، آموزش داده شده است، انتظار می‌رود که دانش‌آموزان بتوانند این قواعد را مراعات کنند و آیات را صحیح بخوانند. به همین جهت باید از دانش‌آموزان بخواهیم که آیات هر درس را روز قبل، مرور و تمرین کنند و در فرصت کوتاه کلاس، متن تمرین شده را بخوانند.

۲- این درس، وقتی نتیجه‌بخش خواهد بود که عرصه حضور، فعالیت و خلاقیت‌های فکری دانش‌آموزان باشد و به آنها شهامت اندیشیدن و ابتکار بدهد. میزان موفقیت ما در تدریس به میزان تفکر و اندیشه‌ورزی دانش‌آموزان بستگی دارد. روش تدریس و ارزشیابی ما نباید به گونه‌ای باشد که دانش‌آموزان مجبور باشند کتاب را چندبار بخوانند و حفظ کنند. آن امتحان و آن ارزشیابی با اهداف این درس هماهنگ است که امکان تحقیق، اظهارنظر و فکرکردن را برای دانش‌آموزان فراهم می‌کند. با توجه به نکات فوق، ارزشیابی این درس در دو بخش انجام می‌گیرد.

بخش اول. ارزشیابی مستمر؛ شامل:

- ۱- قرائت صحیح آیات شریفه: ۴ نمره
 - ۲- انجام فعالیت‌های داخل درس (مانند ترجمه کردن آیات، تدبیر در قرآن، فعالیت کلاسی و ...) و پرسش از متن: ۸ نمره
 - ۳- حضور فعال در فرایند تدریس و مشارکت در گفت‌وگوهای کلاسی: ۵ نمره
 - ۴- پاسخ به سؤال‌های بخش اندیشه و تحقیق: ۳ نمره
- توجه:

انجام پیشنهادها، نگارش مقالات تحقیقی و انجام کارهای هنری و ادبی تا دو نمره به معدل نمره مستمر اضافه می‌کند.

بخش دوم. ارزشیابی پایانی:

این ارزشیابی در پایان هر نیم‌سال انجام می‌گیرد؛ آزمون نیم‌سال اول شامل دو بخش است: ۱- آزمون کتبی؛ ۲- قرائت آیات. در آزمون کتبی، سؤال‌ها باید براساس رویکرد کلی محتوای آموزشی؛ یعنی، فهمیدن، نه حفظ کردن، استوار باشد. باید محورهای کلیدی و اصلی محتوای کتاب، محور آزمون باشد و از نکات حاشیه‌ای و فرعی نباید برای طرح سؤال استفاده شود.

آزمون کتبی، ۱۶ نمره دارد. در این بخش می‌توان حداکثر ۳ نمره از ترجمه آیاتی که در متن درس‌ها، ترجمه آنها ارائه نشده است سؤال طرح کرد. نباید از معنی کلمه یا لغت سؤال شود. ۴ نمره نیز به قرائت صحیح دانش‌آموزان اختصاص دارد.

آزمون نیم سال دوم: این آزمون صرفاً به صورت کتبی برگزار می‌شود و ۲۰ نمره می‌باشد.

توجه:

۱- آیات ابتدای هر درس برای قرائت در کلاس است و صرفاً در ارزشیابی مستمر و پایانی به صورت شفاهی از دانش‌آموزان پرسیده می‌شود و نباید هیچ‌گونه سؤالی در امتحانات کتبی و آزمون‌های ورودی دانشگاه‌ها از این آیات طراحی شود.

۲- ترجمه آیاتی که در مقابل صفحه قرائت و قبل از شروع درس آمده، جزء محتوای آموزشی نیست و صرفاً جهت آشنایی دانش‌آموزانی که تمایل به دانستن مفاهیم این آیات دارند، قرار داده شده است. از این قسمت در آزمون‌ها، اعم از آزمون‌های کتبی در نظام آموزشی آموزش و پرورش و آزمون‌های ورودی دانشگاه‌ها، نباید سؤالی طرح شود.

۳- قسمت‌های «بیشتر بدانیم»، «پیشنهاد»، «پاورقی‌ها» و «دانش تکمیلی» فقط برای توسعه اطلاعات و کسب نمره تشویقی است و در امتحانات مستمر و پایانی و آزمون‌های ورودی دانشگاه‌ها نباید از این قسمت‌ها سؤال طرح شود.

۴- بخش‌های «پاسخ به یک پرسش» و «ذکر یک نمونه» جزو متن آموزشی است که در فرایند آموزش بایستی ارائه شود و از آن سؤال طرح می‌گردد.

۵- حفظ کردن عین آیات و روایات ضروری نیست، بلکه برداشت و استنباط از آنها اهمیت دارد.

از خداوند برایتان آرزوی بهترین‌ها را داریم.

□ شما می‌توانید برای ارتباط با مؤلفان، به آدرس quran-dept.talif.sch.ir مراجعه کنید و در بخش «پرسش و پاسخ» نظرات خود را بیان کنید.

گروه درسی قرآن و معارف اسلامی